

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2024

Vragen van het lid **Thieme** (PvdD) aan de minister van Justitie over *het opvragen van IP-adressen* (ingezonden 17 februari 2010).

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie) (ontvangen 25 maart 2010). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1795

Vraag 1

Kent u het bericht «Krant weigert IP-adressen lezers af te geven»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3 en 4

Is het waar dat Justitie de Culemborgse Courant heeft gevraagd alle verkeersgegevens van bezoekers aan de site van de Culemborgse Courant ten tijde van de rellen in Terweijde vrij te geven? Zo nee, hoe luidde dan het verzoek van politie/Openbaar Ministerie (OM) aan de Culemborgse Courant? Bent u van mening dat een krant te allen tijde verplicht is alle datagegevens van verbindingen in een bepaalde periode aan justitie ter hand te stellen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarop is dan het verzoek van politie/OM gebaseerd? Deelt u de mening dat het veel te ver gaat om alle bezoekers van een website in een bepaalde periode als kennelijke potentiële verdachten aan te merken? Zo nee, waarom niet? Zo nee, vindt u dan dat het verzoek van politie/OM te ver gaat?

Antwoord op vragen 2, 3 en 4

Bij de rellen in de Culemborgse wijk Terweijde van begin 2010 zijn ernstige strafbare feiten gepleegd. Naar aanleiding hiervan is door het OM een strafrechtelijk onderzoek gestart. In het belang van dit onderzoek heeft de officier van justitie, op grond van artikel 126n Wetboek van Strafvordering (Sv), aan de webbeheerder van de Culemborgse Courant een vordering gericht tot verstrekking van zogenoemde verkeersgegevens. Deze vordering was alleen gericht op bezoekers van de website van de Culemborgse Courant die in de periode van 1 tot en met 4 januari 2010 een bericht op deze website hadden geplaatst. Uit berichten die in deze periode zijn geplaatst, kon

¹ Webwereld, 15 februari 2010.
<http://webwereld.nl/nieuws/65164/krant-weigert-ip-adressen-lezers-af-te-geven.html#source=sub3>

namelijk worden afgeleid dat een aantal personen meer wetenschap had van de gepleegde strafbare feiten dan mogelijk was op grond van de op dat moment openbaar gemaakte gegevens.

Een aanbieder van een communicatiedienst is niet te allen tijde verplicht alle datagegevens van verbindingen in een bepaalde periode aan justitie te verstrekken. In het Wetboek van Strafvordering is vastgelegd in welke gevallen een officier bevoegd is telecommunicatiegegevens te vorderen en op welke manier een vordering onderbouwd moet zijn. Zo dient de officier van justitie bij de in dit geval gehanteerde bevoegdheid uit artikel 126n Sv in een proces-verbaal de feiten en omstandigheden te vermelden waaruit blijkt dat de wettelijke voorwaarden zijn vervuld en, indien bekend, de naam of een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving van de persoon over wie gegevens worden gevorderd.

De officier van justitie maakt de afweging over de toepassing van de bevoegdheden uit het Wetboek van Strafvordering. Het is tijdens een lopend strafrechtelijk onderzoek aan de rechter om te beoordelen of bijzondere opsporingsbevoegdheden op rechtmatige wijze zijn ingezet.

Vraag 5

Deelt u de mening dat de bescherming van de privacy van burgers ernstig gevaar loopt wanneer media hun IP-adressen verplicht moeten opslaan en die zonder concrete verdenking zouden moeten afstaan aan politie/OM? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze wilt u justitie weerhouden van het vorderen van bedoelde gegevens?

Antwoord 5

Ik ben van mening dat de privacy van burgers gewaarborgd is en dat het beeld dat media verplicht zijn IP-adressen zonder concrete verdenking te verstrekken aan de politie en het OM nuancering behoeft. De verplichting voor aanbieders van openbare telecommunicatiediensten en -netwerken tot het bewaren van telecommunicatiegegevens, waaronder IP-adressen, ten behoeve van het opsporen en vervolgen van strafbare feiten, vloeit voort uit de Wet bewaarplicht telecommunicatiegegevens. Met deze wet zijn verplichtingen uit de Richtlijn dataretentie (nr. 06/24/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006) geïmplementeerd. Bij de totstandkoming van deze wet is aangegeven dat de regeling voldoet aan de eisen voor het beschermen van de persoonlijke levenssfeer uit artikel 8 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en artikel 10 van de Grondwet. In het Wetboek van Strafvordering is geregeld in welke gevallen en onder welke voorwaarden een officier van justitie kan vorderen dat telecommunicatiegegevens worden verstrekt ten behoeve van het opsporen van strafbare feiten. Het in dit geval gebruikte artikel 126n Sv bevat de voorwaarde dat sprake is van verdenking van een ernstig misdrijf. Zie verder mijn antwoord op de vragen 2 tot en met 4.

Vraag 6

In welke gevallen zou politie/OM kunnen overgaan tot generieke invordering van dataverkeer, zoals in dit geval verzocht is?

Antwoord 6

Zoals ik onder 2 tot en met 4 heb toegelicht, is er in dit geval geen sprake van het generiek vorderen van telecommunicatiegegevens. Artikel 126hh Sv biedt overigens een ruimere mogelijkheid tot het vorderen van gegevens uit een geautomatiseerd gegevensbestand dan het in casu gebruikte artikel 126n Sv. Artikel 126 hh Sv kan worden ingezet in het geval van een verkennend onderzoek naar terroristische misdrijven. In dat geval hoeft degene bij wie gevorderd wordt geen selectie te worden gevraagd. In het derde lid van dit artikel is opgenomen dat de bewerking van de verkregen informatie op een zodanige wijze wordt uitgevoerd dat de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van personen zoveel mogelijk wordt gewaarborgd. Voor het inzetten van deze bevoegdheid is voorafgaande machtiging van de rechter-commissaris nodig.

Vraag 7

Vindt u dat het blote feit dat iemand in een periode een bepaalde website bezoekt, kan rechtvaardigen dat de IP-gegevens van die persoon kunnen worden gevorderd? Zo ja, waarom? Zo nee, bent u bereid de privacy van internetgebruikers beter te waarborgen dan nu kennelijk het geval is?

Antwoord 7

Ik verwijs naar mijn antwoorden op de vragen 5 en 6.